

Vår beteckning
2021-19

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Er beteckning: M2021/00950

Remissvar beträffande betänkandet Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin (SOU 2021:24)

Sveriges Åkeriföretag har ca 550 medlemmar som verkar i avfalls- och återvinningsbranschen. Dessa medlemmar utför årligen stora mängder avfalls- och återvinningstransporter och de välkomnar förslaget att införa frival för kommunalt avfall från verksamheter.

- Sveriges Åkeriföretag tillstyrker införandet av frival för verksamheternas kommunala avfall.
- Sveriges Åkeriföretag har uppfattningen att en verksamhetsutövers anmälan om frival enbart ska innehålla uppgift om att avtal tecknats med den som ska transportera avfallet.
- Sveriges Åkeriföretag avråder från införandet av ett dispensssystem. Den dispensmöjlighet som finns i nuvarande lagstiftning har visat sig vara krånglig och dispenser har avslagits p.g.a. kommunala särintressen.
- Sveriges Åkeriföretag anser att anmälan ska göras till ett centralt register hos Naturvårdsverket då det finns aktiebolag som har verksamheter i stort sett i samtliga 290 svenska kommuner. Dessa kan då slippa onödigt administrativt krångel.

Kommunalt avfall

När begreppet kommunalt avfall infördes i det europeiska avfallsdirektivet så gjordes detta för att samtliga medlemsländer skulle rapportera avfallsstatistik på ett likartat sätt så att man ska kunna göra jämförelser mellan EU:s medlemsländer. Definitionen av kommunalt avfall har dock ingenting med ansvarsförhållandet för avfallet att göra.

I avfallsdirektivet, artikel 3 punkten 2b definieras vad som ska räknas in i kommunalt avfall men den avslutande meningen lyder ordagrant:

”This definition is without prejudice to the allocation of responsibilities for waste management between public and private actors;”

Ovanstående skrivning är oerhört viktig att ta i beaktande då Naturvårdsverket i en utredning, NV-09062-20, om genomförandet av artikel 22 i avfallsdirektivet har gjort följande skrivning *-Dagligvaruhandeln och restauranger hade efter olika vägledande domar möjlighet att anlita privata aktörer för insamling av en del av sitt avfall. Den nya definitionen av kommunalt avfall leder dock till att allt avfall från dessa aktörer är kommunalt avfall”*.

Naturvårdsverket väljer här att göra en egen tolkning av det kommunala ansvaret beträffande kommunalt avfall och detta kommer att ha en stor påverkan på avfallshanteringen i framför allt dagligvaruhandeln om inte frivallet införs. De stora dagligvarukedjorna anlitar idag privata återvinningsföretag för sin hantering av avfall och återvinningsprodukter, vilket gör att avfallsproducenten själv kan styra över insamlingsfrekvens, mer homogena flöden, återvinning och hållbarhetsåtaganden gentemot ägare och kunder. Den privata aktören kan också erbjuda både mer specialiserade tjänster och en annan service än om det hade ingått i vanlig kommunal sophämtning.

Anmälan

Sveriges Åkeriföretag anser att en anmälan om frival ska göras till ett centralt digitalt register hos Naturvårdsverket där verksamhetsutövaren bifogar ett skriftligt avtal med den aktuella transportören. Företagskänsliga uppgifter i anmälan måste hanteras på ett korrekt sätt och med nödvändig sekretess. Kommunerna kan för sin tillsyn hämta uppgifter ur registret.

Vår uppfattning är att uppgifter om var avfallet ska behandlas inte behöver finnas med i anmälan då avfallet av såväl miljömässiga, affärsmässiga och logistiska skäl kan skifta mottagningsanläggning och behandlingsplats. Var och hur avfall behandlas är en tillsynsfråga.

Tillsyn

Den nuvarande tillsynen av återvinnings- och avfallsanläggningar uppvisar stora brister. Seriösa återvinnings- och avfallsbehandlingsföretag efterlyser en väl fungerande tillsyn där kontinuerlig inrapportering av avfallsflöden redovisas från samtliga avfallsanläggningar vare sig där klassificerade som A, B eller C-anläggningar. Om det är möjligt att i realtid redovisa vikten av upphämtat avfall från varje enskilt avfallskärl så är det fullt rimligt att ställa krav på avfallsanläggningarna att redovisa inflöden, behandlat avfall enligt varje metod och utflöden från anläggningen på ett sådant sätt att orimliga balanser aldrig uppstår på anläggningarna.

Rickard Gegö

VD Sveriges Åkeriföretag